

Országgyűlési képviselő

Iromány száma: **K/13242.**

Benyújtás dátuma: **2020-10-12 13:01**

Parlex azonosító: **TG5DXJE50001**

Címzett: **Kövér László, az Országgyűlés elnöke**

Benyújtó: **Dr. Szél Bernadett (független)**

Tisztelt Elnök Úr!

Az Alaptörvény 7. cikk (1)-(2) bekezdése, valamint az Országgyűlésről szóló 2012. évi XXXVI. törvény 42. § (8) bekezdése alapján írásbeli választ igénylő kérdést kívánok benyújtani

Az írásbeli választ igénylő kérdés címzettje: **Dr. Kozma Ákos, alapvető jogok biztosa**

Az írásbeli választ igénylő kérdés címe: **"Indít-e vizsgálatot a jelentős fapusztítással járó várpalotai "Zöld Város" projekt kapcsán?"**

Tisztelt Biztos Úr!

Várpalota város önkormányzata 1 000 000 000 forint vissza nem térítendő forrást nyert a TOP-2.1.2-16 felhívás keretében kiírt pályázaton. A „Zöld város kialakítása” című felhívás [1] célja a városi területek környezettudatos megújítása, a helyi önkormányzatok városrehabilitációs tevékenységeinek környezettudatos módon történő megvalósítása. A kiírás szerint a támogatási kérelmet benyújtó szervezetek az együttműködés keretében vállalják, hogy projektjük megvalósításával hozzájárulnak a települések általános környezeti állapotának javításához. A támogatható tevékenységek között egyszeri beavatkozásként gyomirtás/beteg fák eltávolítása is szerepel.

Várpalota Város Önkormányzata „Zöld város” projektjének célja a Thury-vár funkcióbővítő rekonstrukciójához kapcsolódóan a várat körülvevő zöldfelületek és közterek történeti rehabilitációja. Az indoklás szerint erre azért van szükség, mert „Várpalota városközpontjában a II. világháborús károk, majd a szocialista városépítés ideológiájára alapozott dinamikus rendezés és lakótelepépítés következtében megszakadt a történelmi fejlődés folytonossága.” A projekt keretében megtörténik ” a Zichyek egykori angolparkjának visszaállítása, a Nagyboldogasszony templom és a vár előtti lejtős térfelület rekonstrukciója, az egykori Mária-kút eredeti helyére történő visszahelyezése, a teret a Táncsics utca felől lezáró tófelület és a várárok kibontása, a vízfelületek eredeti terepviszonyok szerinti rendezése, vizes élőhelyek kialakítása, a Táncsics utcai üzletsor megújítása.”

Az önkormányzat szerint a beruházás keretében jelentős mértékben megnövelik a zöld területek arányát. “A rekonstrukció során az őshonos és kultúrtörténetileg meghatározó tölgy, kőris, szil, hárs,

illetve többféle díszkörte fa telepítésén túl a vár melletti életveszélyes, mély árok rehabilitációjával több vizes élőhelyet is kialakítanak.” [2] A templom és a vár előtt többfunkciós városi tér jön létre. A burkolt felületek 8–12 centiméter vastag, lángolt felületű gránit kőlapokból és tízszer tíz centiméter oldalméretű, hasábra fűrészelt, pattintott kis kockakőből készülnek.

A pályázaton benyújtott tervek nagyon ambiciózusak a zöldfelület növelését illetően, ugyanakkor a megvalósítás nem egyezik a pályázat tartalmával, amit helyi lakosok videókkal, fotókkal dokumentáltak. Ahogy az a mellékelt [3] videókon és képeken is látszik, a projekt keretében teljesen egészséges fenyőfákat, hársfákat, nyírfákat is kivágtak, és a tervek szerint hatezer négyzetméternyi területet fognak letérkövezni és gránittal leburkolni. A lakosok beszámolóí szerint csak az elmúlt évben mintegy 10.000 négyzetméteren végeztek pusztítást a „Zöld város projekt” keretében. Ha történt is kismértékű pótlás, nem követték a leültetett fák sorsát és nagy részük kiszáradt.

Állampolgári beszámolóik alapján „lakossági fórumokat ugyan tartottak a Thury-várban, de olyan időpontokban, ahova a kényszerből a városon kívül dolgozó lakosság nem tudott odaérni. Délután 4-5 órakor a legtöbben még dolgoznak, vagy éppen kijönnek a munkahelyről, esélyük sincs egy ilyen meghallgatásra elmenni és ott képviseltetni az érdekeiket, mivel sajnos a helyi képviselők egyáltalán nem foglalkoztak az ügygel! A vezetés megelégedett az olykor 3-4 fős részvétellel, valamint ők sem hangsúlyozták, hogy milyen mértékű pusztításra is készülnek.” A városvezetés azt állította, hogy csak beteg fákat távolítanak el. A fakivágások kapcsán még azzal „érvelt” az önkormányzat, hogy „nem őshonos” fákról van szó és a szocializmussal hozta azokat összefüggésbe.

Várpalota az egyik legszennyezettebb levegőjű városunk: a levegőminőség javításában kulcsszerepet játszó és a nyári hőhullámokban természetes légkondicionálóként funkcionáló fák kivágása duplán felelőtlenység. Álláspontom szerint az önkormányzati fapusztítás az Alaptörvény XX. cikkében foglalt testi és lelki egészséghez való joggal és az Alaptörvény XXI. cikkében foglalt egészséges környezethez való joggal kapcsolatos visszásságot okozott, és a lakosság nem megfelelő tájékoztatásával megsértette a hazánk által is ratifikált Aarhusi Egyezmény környezeti ügyekben az információkhoz való hozzáférést és a nyilvánosságnak a döntéshozatalban való részvételét előíró rendelkezéseit.

Mindezek miatt a kérdésem, hogy tervezi-e, hogy hivatalból átfogó vizsgálatot indít természetes személyek nagyobb csoportját érintő, alapvető jogokkal kapcsolatos visszásság miatt? Mi az álláspontja arról a több városban is megfigyelhető gyakorlatról, aminek során az önkormányzatok „környezettudatos városrehabilitációs programként” próbálják eladni a jelentős környezetpusztítással és zöld területek letérkövezésével járó beruházásaikat, megszegve az uniós pályázati feltételeket és nem tájékoztatva korrektül a lakosságot a környezetre gyakorolt hatásokról, következményekről?

Várom válaszát!

Budapest, 2020. október 12.

Tisztelettel,

Szél Bernadett
országgyűlési képviselő

[1] <https://www.palyazat.gov.hu/top-212-16-zld-vros-kialaktsa-1#>

[2] <https://varpalotahircentrum.hu/jelentosen-novekszik-a-zoldfeluletek-aranya-a-var-kornyeken/>

[3] <https://u.pcloud.link/publink/show?code=kZXsz5XZppaSW9x8RMuCbgh2AfNXHNadLYk>